

KÖZÉRDÉK

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI LAP.

Megjelenik hetenkint kétszer: csütörtökön és vasárnap reggel.

Előfizetés
 egész évre . . . 12 korona.
 fél évre . . . 6 „
 negyed évre . . . 3 „
 Egyes szám ára 12 fillér.

Hirdetéseket és előfizetéseket elfogad FÖLDES EDE
 könyvkereskedő, a kinnél a lap kiadóhivatala van.
 Hirdetés ára centiméterenként 6 fill. Többszöri hirdetés árkedvezményben részesül.
 Nyilttér sora 40 fillér.

Budapesti hirdetések kizárólagos felvétele
 milliméter-árszabás szerint a
 Leopold Gyula
 Vidéki Lapok Központi Hirdetési Osztályában
 Budapest, VII., Erzsébet-körút 41. sz.

Közigazgatásunk érdeke.

(Ü. L.) Visszatérítendő látvány az, a mi Marostorda megyében folyik egy évtized óta. Az ily látvány nagyon is megéri az azon gondolatot, hogy végre rendeztünk kell közigazgatásunkat.

Vannak sokan, a kik szerint nincs és nem lesz Magyarországon jó közigazgatás, míg azt nem államosítják. De ezek is kivétel nélkül elismerik azonban, hogy az ideának, a mely hosszú ideig tartó erielődés és nehéz harcok árán, mint csonka, kétszakasos törvény alakjában — mint végre nem hajtható elvi kijelentés — bejutott a törvénykönyvbe, a legutóbbi évek politikai eseményei után, hosszú időre, talán egy emberöltőre befellegzett. De ha már az abszolút jó egy ideig elérhetetlen, meg kell elégedni a relatív jóval, az állapotok lehető javításával. Arra az álláspontra nem állhatni, hogy kár minden ideiglenes megoldás, kár a közigazgatás minden részleges kijavítása. Várni kell, míg a jelenlegi közigazgatás elviselhetetlenné válik a kormányzott társadalomra nézve. Várni kell, míg a lehullott falevél mind meg nem rothad magától a fának alján. Várni kell a míg a tarthatatlan állapotokon feldühödött nemzet maga nem kívánja a megváltó államosítást. Ilyen kicsit machiavelisztikus gondolkodás nem volna melő a mi vezető politikusainkhoz. Aminthogy Khuen-Héderváry Károly gróf rendezni is akarja a közigazgatást. De tavolról sem akarja a meggyökeresedett önkormányzatot megnyírni. O annak — mint egy nyilatkozatából kitűnik — fenntartását, sőt kiszélesítését akarja; bár a felügyelet hatályosabbá tételével.

A mai közigazgatási rendszer egyik fő hibája az, hogy a tisztviselőkről helyette benne elviselhetetlen. Elviselhetetlen, mert olykor hosszú évekig simódik egy pontba befalazva, az előlépés minden reménye nélkül; másrészt elviselhetetlen, mert a cseléd állásának biztonsága is nagyobb, mint a választott megyei tisztviselő állásának biztonsága, holott a munka terhe az ő vállukon van s ők végzik a közszolgálat legnehezebb s legkényesebb nemét: a politikai szolgálatot. Hogyan legyen a tisztviselő független, ha a nagy száju választója akarata előtt meg nem hajol? . . . Hiszen Marostorda megyében sem lennének oly felfordult állapotok, ha a „kis megyei királyok“ ne terrorizálnák a tisztviselőt. Hogy hány tisztviselő bukik ki a hat évi választáskor állásából, azt adatok híján nehéz meghatározni, egy adatot azért mégis olvastam, hogy talán ha jól emlékszem, az 1881. avagy 1882-iki választáskor 1250-en buktak ki. Ha az évszámban tevédek is, de a kibukottak számában nem. Ezen szám eléggé jellemzi azt, hogy meny-

nyire nem biztos a megyei tisztviselő állása.

Státuszrendezés, a rövidebb szolgalmi idő után való nyugdíjkepeség; később a szolgalmi pragmatika elkesztése: ezek a főbb pontjai a kormány ama reformterveinek, a melyekkel a tisztviselők mostoha sorsán kíván segíteni. A közigazgatás megjavítása általában: ez az a további cél, mely a kormány szeme előtt lebeg.

Mint említettem az önkormányzatot nem akarja Khuen-Héderváry gróf megnyírni, a fenntartását, sőt kiszélesítését is helyesli, — más oldalról azonban biztosítani kell annak rendes menetét olyan intézkedések által, a melyek az önkormányzat erősítésére, felügyeletére vonatkoznak, de a lényegét nem érintik. A nemzeti munkapart felirata is hangsúlyozta, hogy a közigazgatási reform az önkormányzat izmosítása mellett az állami befolyás kellő ervényesítésére és a közhivatali állás biztosítására feg irányulni.

Ime, ez a fejlődés útja! . . . Azok, a kik a jogegység szempontjának teljes diadalát csak az államosítástól várják, a fenti állásponthoz hozzájárulhatnak, mert ez is haladás. Ezt tervezi a Khuen-kormány a maga szerves reformja keretében. Sokat érünk el a közigazgatás erkölcsi színvonalának emelése és gyakorlati értékeinek fokozása tekintetében, ha a tisztviselői kart kiemeljük a pártok és klikkek nyomása alól. Ez az első lépés arra, hogy a közigazgatás az európai jogállam és a modern fejlődés fele törekvő nemzeti élet igényeinek megfelelő szervezette alakuljon át. A Khuen-kormány ezt megfogja valósítani, mert nem rabja semmiféle jelszónak és nem hat reá semmiféle babona.

A közigazgatás végre is a munkára van hivatva, nem arra, hogy a nagyképu stréberék és máséredkü alkotmány-apostolok rab-szolgájává alacsonyodjék le. Az olyan vármegye mint Marostorda, nem áll többet a helyzet magaslátán, midőn klikkek megakasztják a közigazgatást. És így vissza kell hódítani a törvényhatóságot annak a célnak a szolgálatára, a melyre rendeltetett: a közigazgatási érdek kiszolgálására. Első lépésnek annak kell lennie, hogy a közgyűlés hatásköre végleg felfüggesztendő. Ez ha nem is egyezik az alkotmányosság fogalmával meg, de hosszabb időre mégis ez az út követendő, mert a megyei kis királyok kigunyolják a megyei önkormányzatot — fektelen terrorizmusok által. Szálka szemükben a főispán, mivel nem slepphordozójuk, ezért van a nagy hajsza. Ideje a nyakuk közé sózni azzal, hogy a közgyűlési terem ajtaja hosszabb időre bezárandó esetleg egy évre is, a míg ez észre nem téríti a fektelenkedőket. Tehát nem mint most, rövid időre függesztessék fel a megyei közgyűlés tarthatása, — hanem évekre is, ha kell. A hitvány rakoncátlan-

kodást nem szabad továbbra is tűrnie. Az ottani főispán bírja az egész ország közbecsületét és örvend, hogy a terroristák kedveért nem fogadtatott el a lemondása.

A király köszönete.

Ő felsége 80-dik születésnapja alkalmából nemzete népének halás köszönetét nyilvánítja azért a hű szeretetért és ragaszkodásért, melylyel a magyar nép királyát születésnapján elhalmozta.

A legfelsőbb királyi kézirat így szól a nemzethez:

Kedves Gróf Khuen-Héderváry!

Születésem nyolczvanadik évfordulója alkalmából országaim minden részéből számtalan szerencsekívánatot és hű ragaszkodás bizonyítékát vettem, a melyek összes népeimert egyformán melegen dobogó szívemet mélyen meghatván, igaz örömmel töltötték el és a melyekből újabb erőt merítettem a jövőre is.

Hosszú életem alatt az Egtől nyújtott oltalom és támogatásért mélyen érzett halállal forro imáim szállnak fel a Mindenhatóhoz, hogy államaim összes lakossága javának szentelt működésemtől a jövőben sem vonja meg szent áldását.

Mindenkinek, a ki e napokban Rólam szeretettel megemlékezett, szívem mélyéből mondok köszönetet és megbízom Önt, hogy ezt közhírré tegye.

Kelt Bad-Ischlben, 1910. évi augusztus hó 21-én.

FERENCZ JÓZSEF s. k.

Gróf Khuen-Héderváry Károly s. k.

A tanítóképzés államosítása.

Szabó Elemér, Fogaras vármegye kir. tanfelügyelője, a Bp. Hírlap f. hó 26-iki számában „A nemzetiségi béke és az iskola“ czim alatt cikket írt, mely Tisza István grófnak a hazai nemzetiségekkel való kibékülés érdekében mondott parlamenti szónoklata hatásával foglalkozik. Az államférfiai bölcseséggel előadott érvek meggyőző hatása alatt romanságuk vezetői nyomban hajlandóságot mutattak a nyújtott jobb elfogadására, s a békés megégyezés érdekében az előkészítő tárgyalások már meg is indultak. Mi, ugymond a cikkíró, a kik olyan nehéz viszonyok között teljesítjük hivatásunkat, szinten örömmel üdvözljük a békés mozgalmat megindítását, mert valóban ideje volna már, hogy a századok óta folyó küzdelem megszűnjön; a magyarságra s a hazai romanságra csakis káros ellentetek pedig békés és végleges kiegyenlítést nyerjenek. Szük-

séges azonban, hogy a béketárgyalások alkalmával a hivatott vezérek tisztában legyenek a való helyzet minden fázisával. A meg egyezésnek olyan korszakos munkának kell lennie, a mely biztos és szilárd alapot adjon a magyar állam belső egységének megteremtéséhez.

A tárgyalások folyamán a nemzetiségi felekezeti iskolák érdekeiről és a magyar nyelv tanításáról is bizonyára bőven lesz szó s én éppen ez oldalról óhajtom az ügygel foglalkozók figyelmét egy főkellékre fölhívni, mert hazánk jövő sorsára és fejlődésére, főképpen pedig a belső egység megteremtésére az elemi iskolák nagyon is lényeges befolyással vannak. Az elemi iskoláknak a nemzetiségeinkre való jótékony hatása máris nagyon érezhető.

Az állam érdeke megköveteli, hogy az iskolák belső élete és szelleme az ő igényeivel szoros kapcsolatba hozassék, mert csak így nyerhet áldozatkész erkölcsös és hazafias érzelmű polgárokat. Apponyi Albert gróf az 1893. évi április 29-én mondott parlamenti beszédeben a mi nemzetiségi iskoláink belső szellemére való utalással nagyon helyesen mondta: „Nincs a világon állam, nincs nemzet, a mely eltűné azt az állapotot, de csak egy napig is, hogy a népiszkolák egy része nemcsak nem nevel nekik hü államorgárok, hanem ellenségeket nevel neki.“ Sajnos, nemzetiségi iskoláink belső szelleme ma sem mondható olyannak, a melytől az egységes magyar nemzeti állam kifejlődésének feltétele: a belső egység megteremtését várhatnók, s éppen azért az egyezkedés sulypontját ez egészségtelen és folyton bomlasztó állapot végleges megszüntetésére kell vetni. Oda kell hatni, hogy az iskolákból kiderült nem magyar ajkú tanulókból is a magyarsággal egybeforró polgárság váljék. Ezt a célt tökéletesen és teljes megbizhatósággal az iskolák általánosítva a utján lehetne elérni.

De ha már adott viszonyaink közt, különösen a felekezeti érzékenység és taktikázás miatt, ez a cél még nem valósítható meg — ambár nagyon fontos nemzeti érdek — sokáig kénsie nem szabad — legalább a tanítóképzés államossítása való kell az iskolák megfelelő munkásságát biztosítanunk. A tanítóképzés a legtöbb országban már rég állami feladat s itt volna már az ideje annak, hogy nálunk is azzá tetessék. A tanítóképzés reformja már régóta vajudik. Neményi min. tanácsos, a tanítóképzők ügyosztályának feje, egy évtized alatt csodás kitarással, nagy munkakedvvel és szakavatottsággal a meglévő állami tanítóképzőinket magas színvonalra emelte s a felekezeti tanítóképzőknél is tetemes javulást ért el, de a tanítóképzés végleges rendezése a felekezeti és nemzetiségi féltekenykedések miatt maig sem volt megoldható.

A folyamatba tett békés megoldás keretében alkalomzerű volna a tanítóképző reformját a tanítóképzés államossítása utján megoldáshoz juttatni; mert a békés meg egyezésnek a belső egységet, az erős és egységes magyar nemzeti állam kiépítését kell eredményeznie, a mely eredmény elérését és főtartását elsősorban is az elemi iskolák megfelelő irányu munkássága biztosíthatja. Főlsleges bővebben fejtegetnem, hogy ez iskolák egységes és egyöntetű munkásságát az állami tanítóképzéstől várhatjuk. Az egységes szellemben és irányban nevelt tanítóság végezheti csak azt az egységes, egyöntetű és céltudatos munkát, a melynek nyomán nemzetiségeink érzésben és gondolkodásban a magyarsággal idővel egybeolvadnak. A milyen szellemet szív magába a tanító a képzőben, olyan szellemet fog majd ő is árasztani munkakörében. A becsület és őszinte kibékülés zálogát az iskolák belső szellemének, irányításának az állam javára való önkéntes átengedése adhatja meg.

A tanítói pályára készülőknek alaposan meg kell ismerkedniük a magyar nép lelkületével, szokásaival és életmódjával, s magokba kell szívniük a magyar érzést, a jó tulajdonságokat és a lángoló hazaszeretetet. A nemzetiségi származású ifjakat azért a tós-

gyökeres magyar vidékeken fönnálló állami tanítóképzőkben a legkiválóbb tanárok által kell nevelni, bőséges alkalmat nyújtva nekik a környék lakosságával való közvetlen érintkezésre, hogy így szülőföldjükön majd lelkes apostolai, hűséges napszamosai lehessenek a magyar nemzeti államnak.

Védekezés a kolera ellen.

Minden jel arra mutat, hogy hazánkat kolerajárvány veszedelme fenyegeti. A belügyminiszter reueteletet adott ki a kolera ellen való védekezésről és a miniszteriumban tanácskozás is volt, a melyen résztvettek az illetékes személyiségek. A belügyminiszter részletes reueteletben utasította a törvényhatóságokat a védekezés czelszerű módjaira.

A reuetelet mindenekelőtt meghagyja, hogy a városok illetve községek területén a köztisztaság megőrzésére vonatkozó intézkedése a lehető legnagyobb szigorúsággal és pontossággal eszközöltessék. E végből a rendőrkapitány, illetőleg a községi bíró az előjáróság egyik tagjával és a lehetőség szerint a községi vagy a hatósági orvos közbenjöttével minél gyakrabban, de legalább hetenként egyszer helyszínelvizsgálatot tartson az utcákn, továbbá vendéglők, szállodák, kávéházak, czukrászdák, iskolák, óvodák, gyárak, ipartelek, műhelyek, munkás- és cselédlakások és egyéb köz- és magánépületek helyiségeiben és udvaraiban a tisztaság és egészségügyi rendszabályok megtartásának ellenőrzése végett és a tapasztalt hiányok pótlásáról, valamint az elkövetett mulasztások megtorlásáról gondoskodjanak.

Különös figyelem fordítandó a kutakra és ama folyóvizekre, melyeknek vize itatni szolgál. A folyók vagy tavak vizét ivásra csupán forralva s aztán lehűtve szabad használni.

Azokban a lakásokban, a hol árnyékszékek nincsenek, a lakosság bírság terhe alatt árnyékszékek felállítására kötelezendő.

Ha valamely törvényhatóság területének közelében a járvány már fellepett, a törvényhatósági járványbizottság azonnal megalkakítandó. Résztelvi aztán a reuetelet a történt betegedések vagy gyanus esetek bejelentésének módjait, azok nyilvántartását, a koleragyanus betegek megvizsgálását.

Kolerában megbetegedett egyen, ha a lakásban arra alkalmas helyiség van, lakásán, hozzátartozóitól elkülönítendő s csupán az a személy érintkezze vele, a ki apolására vállalkozott s e rendelkezés ellenőrzésére a ház ele őrt, lehetőleg csendőrt kell állítani. Ha a házban nincs alkalmas helyiség, vagy az egészséges együttlakókat kell kitelepteni, vagy pedig a betegget kell a járványkórházba szállítani.

Tisztelettel kérdezzük Nagyenyed város tanácsát, van-e járványkórháza és minő állapotban van?

Vegyes hírek.

— **Templomszentelés Ózdon.** Ma, vasárnap szenteli fel dr. Kenessey Béla erdélyi ref. püspök az ózdi egyházközség újonnan épült templomát. A főpásztor érkezését úgy a hívek, mint a nagyenyedi egyházmegye nagy lelkesedéssel várta. A püspök tegnap délután 3 óra 39 perczkor érkezett Kolozsvárról Székelykocsárdra, hol a nagyenyedi egyházmegye papsága és világi vezetőségei, előkőn Jancsó Lajos esperessel varták s üdvözöltek az egyházmegye nevében. Csatlakozva a főpásztor kíséretéhez Marosludasra mentek, hol a vármegye nevében báró Banffy Kázmír, vármegyénk alispánja fogadta s innen fogatokon Ózdra, hol a község és egyház üdvözölte a főpásztort. A templomszentelés ünnepélyes istentisztelet keretében folyik le, hol az egyházmegye kiváló papjai fognak funkcionálni. Az egyházközség az állami iskola tantermeiben este 8 órakor táncmulatságot rendez a felmerült kiadások fedezésére.

— **Áthelyezés.** Az igazságügyminiszter Jégh Károly balázsfalvi járásbírósi jegyzőt a zilahi törvényszékhez helyezte át.

— **Esküvő.** Moldován Karola és Pap László oláhherpei körjegyző, f. hó 28-án d. u. 4 órakor a tatei gör. keleti templomban tartják esküvőjüket.

— **Az orvosok és természetvizsgálók** f. hó 20-24. napjain Miskolczon tartották vándorgyűléstüket. A gyűlésen figyelemre méltó tárgyalások és ismertetések hangzottak el a modern gyógyásatról, a közegészségügyről és ezt védő intézkedésekről. Vármegyénket Dobozzy Vilmos dr. vármegyei főorvos képviselte.

— **Eljegyzés** Márton Izidor nagyenyedi kereskedő eljegyezte Salamon Dinórárt Tóvisen.

— **Halálozás** Sándor Géza járási irnok, Sándor Ignác állampénztari főnök fia, ötheti szenvedés után 21 éves korában f. hó 20-án meghalt. Hült temető 22-én délelőtt 10 órakor a református egyház szertartása szerint a háznál tartott rövid ima után vasuton Székelykereszturna szállították és ott 23-án temették el a családi sírkertben.

— **Szinészek.** Fehér Károly, az erdélyi II. szinikertület igazgatója, ki a mult évben közmegelegedésre működött városunkban, újan szerződött társulatát szep. 1-én kezdi meg előadásainak sorozatát. Bemutató előadásnak Luxemburg grófja cz. operettét hozza színpa, mely napjainkban is állandó műsordarátja a budapesti „Király színház“-nak. Bérelni lehet Szathmáry Lajos színházi titkáruat és Grün Józsefet.

— **Bécsben a kolera.** A legújabb értesülés szerint Bécsben két nő kolerában meghalt. A „Regensturg“ nevű gőzös hozta a két nőt Bécsbe és az ottani hatóság nagy könnyelműséggel tovább engedte a gőzöst Budapest felé. Pozsonyban egy leány szállt ki a hajóból és az is kolerában betegedett meg. A gőzös egész Ujpestig eljutott, hol a fővárosi hatóság a Dunán vesztegár alá helyezte a gőzöst és a legkövetkezőbb óvintézkedéseket tette meg.

— **Iskolai beiratások.** A kollegiumban szep. 1-4. napjain, az állami elemi iskolákban és az állami polg. leányiskolában szep. 1-3. napjain történnek a beiratások. A tanítás 5-én veszi kezdetét.

— **Építkezés a városháza udvarán.** Városunk tanácsának a gondosságát bizonyítja azon építkezés, mely a közeli napokban fejeződik be a városháza udvarán. A Nemzeti Szálloda nagyterméhez, vagyis a bal- és színházteremhez egy 2 meter szélességű és épület hosszúságú emeleti erkélyt építenek; a nagyteremből 2 új ajtót nyitnak erre az erkélyre és innen külön lehet majd a városháza lépcsőjén lejárni. E régi óhajást, mint elkerülhetetlenül szükséges épületrész megépítését a tauács iránti elismeréssel hozzuk városunk közönségének tudomására, mert tudjuk, hogy ez, tűzveszélyre gondolva általános megnyugvást kelt. Ugy gondoljuk, hogy még jobban megoldhatták volna a dolgot, ha egyuttal a nagyterem másik oldalához a szálloda udvarán is építettek volna egy erkélyt.

— **A protestáns négyelet** őszi programját f. hó 21-én tartott igazgató-választmányi ülésén állapította meg. Az őszi folyamán két nagyszabású és élvezetes mulatságot rendez, részben saját szegényalapja, részben a református templomfűtési alapja javára. Szeptember 18-án a kolozsvári honvédzenekar közreműködésével rendez a sétatéren délutáni sötézenét, este műsort és táncot katonazenével. November első napjaiban Inczedy-Joksmán Ódón dr. fog ugyanezen jótékonycélokra egy remek műkedvelőkből összeállított társulattal egy nagyszabású szindarabot előadni.

— **Fegyenczek adománya.** A nagyenyedi országos fegyintézetben elhelyezett egyének a Krassó-Szörény megyei árviskárosultak javára 373 kor. 63 fillért adakoztak, mely összeg azon vármegye alispánjának el is küldetett. Megható szép példája annak, hogy a magabizalls és humánus bánásmód milyen szép sikerben nyilatkozik meg azok közt is, kik korábbi életükben embertársaiknak ártalmára voltak.

— **Szőlőtermés.** A földművelésügyi miniszter kiadta a szőlőszeti és borászati felügyelők jelentéseit a szőlők állapotáról. A nagyenyedi kerületben, vagyis vármegyénknek a Maros jobb és balparti területén az idei szőlőtermés nagyon gyenge, a peronoszpóra és a jég a termést felényire apasztotta. Ez a jelentés, sajnos, megfelel a valóságnak.

— **A kóbor kutyákra,** melyek különösen az éji órákban nagy számban özönlenek be még vidékről is városunk utcáiba és bántó zajgásukkal és csődületükkel utatlan kellemetlenkednek, felhívjuk a rendőrség figyelmét. Erélyes intézkedést kérünk az éjszakai csend és rend érdekében.

— **Lódíjazás és lóvásár.** A földművelésügyi miniszter adományából Nagyenyeden szeptember 28-án lódíjazás lesz a baromvásártéren. 500 korona díj van kitűzve jutalmazásra. Október 20-án pedig lóvásárt tart a 9-ik honvéd huszár-ezred a város háza előtt; 3½—7 éves 158—166 czm. magas lovakat vásárolunk.

Felelős szerkesztő:

Dr. MÜLLER JENŐ.

25—910. lóteny. biz. szám.

Alsó-Fehér vármegye Lótenyész-bizottsága elnökétől.

Hirdetmény.

Alólirott lótenyész-bizottsági elnök ezenel közhírré teszi, hogy a m. kir. földművelésügyi miniszterium kegyes adománya folytán **1910. évi szeptember hó 28-án délelőtt 10 órakor Nagyenyeden** a baromvásártéren **lódíjazás** fog tartatni.

A díjak a következőleg vannak megállapítva:

I. s. o. osztály.

Sikerült szopós csikóval bemutatott anyakanczákért:

1-ső díj	- - -	65 korona.
2-ik "	- - -	50 "
3 "	- - -	35 "
4 "	- - -	15 "

Összesen 165 korona.

II. o. osztály.

1—2 éves kanczacsikókért:

1-ső díj	- - -	35 korona.
2-ik "	- - -	25 "
3 "	- - -	15 "
4 "	- - -	10 "

Összesen 85 korona.

III. o. osztály.

3 éves kanczacsikókért:

1-ső díj	- - -	100 korona
2-ik "	- - -	75 "
3 "	- - -	50 "
4 "	- - -	25 "

Összesen 250 korona.

A lovak egy évi tulajdonjoga szükség esetén községi előjárásági bizonyítvánnyal igazolandó.

A méncsikók és herélték a díjazásból kivannak zárva.

Nagyenyed, 1910 aug. 22.

211 1—2

Br. Bánffy Kázmír,
lóteny. biz. elnök.

Szám 2580—1910. kig.

Árverési hirdetmény.

Abrudbánya város tanácsa közhírré teszi, hogy;

a) a piaci vásárvám 16164 korona 44 fill. kikiáltási árral;

b) a „Detonáta” szálloda és a „Csetátye” vendéglő butorozva 4230 korona kikiáltási árral;

c) a „Detonáta” szálloda melletti üzlet-helyiség 200 korona kikiáltási árral;

d) a „Csetátye” vendéglővel kapcsolatban levő 2 szoba és 1 kamarából álló lakrész 100 korona kikiáltási árral;

e) a „Detonáta” és „Csetátye” vendéglő udvarán felgyülemelő szemét és trágya 200 korona 50 fill. kikiáltási árral;

f) az állami I. sz. óvoda mellett levő városi bérház 240 korona kikiáltási árral;

g) a vadászati jog 7 kor. 11 fill. kikiáltási árral, 1911. január 1-től 1913. december hó 31-éig haszonbérbe kiadatnak.

A nyilvános árverés Abrudbányán a városi tanács nagytermében **1910. szeptember hó 6-án** d. e. 10 órakor tartatik meg, miről vállalkozni kívánók azon megjegyzéssel értesítettek, hogy az árverési feltételek a polgármesteri irodában a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Árverezni kívánók a kikiáltási ár 10%-át bántpénz gyanánt kötelesek az árverés megkezdése előtt letenni.

Írásbeli ajánlatok bántpénzzel ellátva a város polgármesteréhez az árverés megkezdése előtt beadhatók, melyekben határozottan kiemelve, hogy ajánlattevő az árverési feltételeket ismeri és azoknak magát feltétlenül aláveti.

Utóajánlatok nem fogadhatók el.

Abrudbányán, 1910. augusztus hó 13-án.

207 1—1

A városi tanács.

Baromfi-vész ellen legjobb a

„TYUKIN”

(Magyar szabadalom)

A legkülönbözőbb baromfi betegségeknek, u. m.: szem-betegségek bélférgesek, **diphtheritis, hasmenés, baromfi-kolera, pips, kemény begy, stb.** kiválóan jó eredménnyel használható.

1 üveg ára 4 korona.

Főraktár: **Dr. Odor Béla** gyógyszerésznel
Nagyenyed. 214 1—12

Sz. 3072—1910. tkvi.

Árverési hirdetményi kivonat.

A balazstvályi kir. járásbíróóság mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy dr. Szabó Dániel ügygondnoknak Arion Vaszilie árverési vevő ellen Arion Vaszilianak Muresán Anna végrehajtást szenvedő elleni 510 K 70 fillér s járuléka iránti végrehajtási ügyében Muresán Anna Schian Miklósné végrehajtást szenvedőnek az ohábai 817 sz. tkvi A + 1 rdsz 882/2 hrsz. szőlőből ½-ed jutalékára 97 kor. A + 2 rdsz 1083/2 hrsz. szántó ½-edére 43 kor. A + 3 rdsz 1293/1 1339/2 hrsz. szántó s kaszáló ½-edére 71 kor. A + 4 1578/1 hrsz. szántó ½-edére 14 kor. A + 5 rdsz 1781/2 hrsz. szántó ½-edére 177 kor. A + 6 rdsz 2242 hrsz. ½-edére 115 kor. A + 7 rdsz 2835/1 hrsz. szántó ½-edére 42 kor. A + 8 rdsz 2873/2 szántó ½-edére 118 kor. A 9 rdsz 2952/2 hrsz. szántó ½-edére 188 kor. A + 10 rdsz 2967/1 hrsz. szántó ½-edére 57 kor. A + 11 rdsz 3246/2 hrsz. kaszáló ½-edére 58 koronában megállapított kikiáltási árban Arion Vaszilie árverési vevő vezélye és költségére a bántpénz elveszésével a végrehajtási árverést elren delte, s hogy a fentebb megjelölt ingatlanok **1910. évi szeptember hó 3-ik** napjának délelőtt 10 órájkor Ohába községében tartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási ár felén, illetve kétharmadán alól nem fognak eladatni.

Az, a ki a kikiáltási árnál magasabb ígéretet tett, s ha többet ígérni senki sem akar, köteles nyomban a kikiáltási ár százaléká szerint megállapított bántpénzt az általa ígért ár ugyanannyi százalékáig kiegészíteni, — ha ennek a köteleességnek eleget nem tesz, ígérete figyelmen kívül marad és az árverésen mely azonnal folytatandó, többé részt nem vehet.

Árverezni szándékozók, a kir. kincstár kivételével kötelesek az ingatlanok kikiáltási árának 10%-át készpénzben vagy az 1881. LX. törvényzikk 42. §-ában jelzett árfolyammal számított óvadékképes értékpapírban a kikiáltott kezéhez letenni, vagy annak az 1881. évi

LX. t.oz. 170. §-a értelmében a bántpénzt csak a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Az árverési feltételek a hivatalos órák alatt alólirott telekkönyvi hatóságnál és Okába községébenál megtekinthetők.

A kir. járásbíróóság mint telekkönyvi hatóság.

Balazstvály, 1910. évi márczius hó 19. napján.

Schwartz,

kir. járásbíró.

210 1—1

Sz. 4663—1910. tkvi.

Utóajánlati kérvénye Közhasszu Takarékpénztárnak Közhasszu takarékpénztár végrehajtónak Jászberényi Róbertné végrehajtást szenvedő elleni 3500 kor. s jár. iránti árverési ügyben.

Árverési hirdetményi kivonat.

Az 1910 évi május hó 24-én Asszonynépe községben az asszonynépei 335 sz. tkvben foglalt A + 22 rsz. 867 hrsz. erdőre 16 kor., 23 rsz. 874 hrsz. erdőre 23 kor., 24 rsz. 1476—1482 hrsz. legelő, rét és szántóra 911 kor. kikiáltási árban megtartott árverés alkalmával Lukácsfi Domokos fugadi lakos által tett 11, 16 és 2012 kor. legmagasabb ígéretre a Közhasszu takarékpénztár részvénytársaság kolozsvári cég által 10 %-kal magasabb ígéret tételét, melynek alapján bántpénz 205 kor. 10 fillér és az újabb árverés költségébe 200 kor. a helyi kir. járásbíróási letétnapló 125/1910 tétele igazolása szerint a nagyenyedi m. kir. Adóhivatal mint bírói letétpénztárhoz 157/1910 noz. alatt letébe is helyeztetett.

A fennebb részletezett 405 kor. 10 fill. bírói letétl elfogadtatik, a helyi m. kir. Adóhivatal, mint bírói letétpénztárhoz utasítatik, hogy ezen összeget további bírói intézkedésig kezelje.

Az 1910 évi 1849 számú végzés alapján az 1910 évi május hó 24 napján megtartott árverés az 1908 évi XLI. tez. 27. §-a értelmében hatálytalannak nyilvánítatik, s a helyi m. kir. Adóhivatal, mint bírói letétpénztár utasítatik, hogy a letétnyilvántartási napló 115/1910 tétele és 140/1910 naplócikk alatt bántpénz ezimen bevezetett 205 kor. 10 fillért azaz kettőszázöt kor. tíz fill. Lukácsfi Domokos fugadi lakos kezében a letéti kamattal együtt, szabályszerű nyugtájára, a jogerősség bevarása nélkül fizessen ki.

A megtartott árverés költségei 24 kor. 78 fill. a végrehajtó 2 kor. kikiáltó díjával együtt 92 kor. 58 fillérben állapítottatik meg, melyből osatlakoztatottak képviselőit dr. Erdős Jenőt 15 kor. 60 fill. és dr. Garda Kálmánt 21 kor. 60 fill. illeti meg.

Egyidejűleg az utóajánlat folytán az újabb árverés az asszonynépei 335 sz. tkvben foglalt A + 22 rsz. 867 hrsz. erdőre 12 kor. 10 fill., 23 rsz. 894 hrsz. erdőre 17 kor. 60 fill. és 24 rsz. 1476—1482 hrsz. legelő, rét és szántóra 2213 kor. 20 fillérben ajánlott kikiáltási árban rendeltetik el.

Az újabb árverés az 1910 évi szeptember 10-ik napjának délelőtt 10 órakor az Asszonynépe községében nyilvánosan fog mdtgértatni az alábbi feltételek mellett

1. Árverezni szándékozók utóajánlattevő és az 1908 évi XLI. tez. 21 §-ában említett kivételével tartoznak az ingatlanok után megállapított illetve az idézett tezik 23 §-esetén kiegészített bántpénzt készpénzben vagy óvadékképes értékpapírban a kikiáltott kezéhez letenni esetleg annak a bíróságnál történt elhelyezését igazolni.

2. Vevő köteles a vételért az árverés jogerőre emelkedése után 3 egyenlő részletben 15, 30 és 45 nap alatt az egyes részletek után az árverés napjától járó 5% kamatokkal együtt a helyi m. kir. Adóhivatal, mint bírói letétpénztárhoz befizetni.

3. A bántpénz az utolsó részletbe fog beszámíttatni.

4. Az utóajánlat akkor is kötelező, ha az ajánlattevő az árverésen meg nem jelenik.

5. Ha az árverésen az utóajánlatnál nagyobb ígéret nem tételik, az ingatlan az ajánlattevő által megvettnek nyilvánítatik, nagyobb ígéret tétele esetén vevő a bántpénzt az 1908 évi XLI. tez. 25 § értelmében kiegészíteni köteles.

6. Ezen árverés költségeit vevő az ígért vételáron felül köteles fizetni.

7. Az utóajánlat akkor is kötelező, ha az annak folytán tartott árverés megsemmisítetté, újabb árverés rendeltetik el.

A kir. járásbíróóság mint telekkönyvi hatóság.

Nagyenyeden, 1910. évi június hó 15-én.

Weiner,

kir. járásbíró.

206 1—1

BUTOR-RAKTÁR

KUNSCH ANTAL

épület- és butorasztalos
NAGYENYED, Rózsa-utca,
a vármegyeházzal szemben.

Elvállal mindennemű épületmunkákat. Készít és raktáron tart nagy választékban saját műhelyében készült teljes lakásberendezéseket minden stílusban a legegyszerűbbtől a legfinomabb kivitelben, saját tervei vagy adott tervek szerint. A műhelyében készült munkákért a legmesszebbmenő jótállást vállalja. Nagy választék vas- és réz-butorkban, ugyiszintén mindennemű kárpitozott butorkban.

194 11-25

Új szállítási vállalat.

Gyors- és teheráru szállítványok, gyors, pontos és lelkiismeretes elszállítását és házhoz szállítását elvállalom mérsékelt megállapított tarifa szerint.

Csekő Károly,
fuvarozási vállalata.

Nagyenyed, Tóth-utca 13 szám.

Ugyanott 2 szoba, konyha, kamara,
pincze kiadó. 208 1-2

Villanyerőre berendezett mű-, butor- és épület- asztalosárugyár

Tulajdonos: Toncz Sándor
Nagyenyed, Szentkirály-utca 51. sz.

Elvállal e szakba vágó modern butor- és épületmunkákat, jutányos árak mellett.

Kész butorok raktára és azoknak nagyban és kicsinyben való elárúsítása.

A gyárban készült munkákért a legmesszebb menő jótállást vállalja

Költségvetésekkel és tervezetekkel, mindenkor rendelkezésre áll.

Szakszerű javításokat jutányos árak mellett eszközöl.

24 7-8 v

Alsó-Fehér vármegye alispánjától.

8651-1910 alisp. sz.

Tárgy: A vármegyei központi irodák tűzifa szükségletének biztosítása.

Árlejtési hirdetmény.

Alsó-Fehér vármegye központi hivatali helyiségeinek fűtésére a bekövetkező tél folyamán szükséges 240 köbméter kemény, száraz tűzifa szállítására árlejtést hirdetek.

Felhívom vállalkozni öhajtókat, hogy ajánlatukat zárt borítékban „Tűzifa ajánlat” felirattal folyó évi szeptember hó 6-ig a vármegyei iktatóra adják be.

Az ajánlatban kitüntetendő a fa minősége (esetleg többféle is) és az ára betűvel jelölendő meg. A hántott fának legalább 8 cm.

átmérőjűnek kell lenni.

A fa egy, esetleg két részletben lesz a szükséghez képest a megyeház udvarára ölberakva szállítandó.

A szállítás odaitelésének jogát, az árakra való tekintet nélkül, fentartom magamnak.

Nagyenyeden, 1910. évi augusztus 17-én.
213 1-1 Br. Bánffy Kázmír, alispán.

Kiadó butorozott szobák.

A vármegyeházzal szemben Bálint Jánosnál egy egyes és egy kettős szoba külön bejárattal kiadó.

209 1-

<h3>Nagyenyedi Kisgítő Takarékpénztár r.-t.</h3> <p>Részvénytőke 400.000 kor. Tartalékalap 210.000 kor.</p>	
<p>Előnyös kölcsönt ad betáblázásra, megfelelő kezeségre, értékpapírokra, sorsjegyekre, jóhitelű pénzüzetek részvényeire.</p> <p>Vásárol és elad értékpapírokat.</p> <p>Letétbe elfogad értékpapírokat, sorsjegyeket, értékeket kevés őrzési díj mellett.</p> <p>Időgen kölcsönöket a legelőnyösebben konvertál.</p> <p>Váltókat az összeg nagysága szerint legelőnyösebb feltételek mellett számítol le.</p> <p>Allandó betétet a legkedvezőbb kamatláb mellett fogad el.</p>	<p>Uzletfeleink részére telefon bevezetve 14. szám alatt.</p>
<p>Nyitva áll hétköznap d. e. 9-12-ig, d. u. 3-4-ig.</p>	

A NAGYSZEBENI ÁLTALÁNOS TAKARÉKPÉNZTÁR

ad jelzálogkölcsönöket, félévi (tőkét és kamatokat magukban foglaló) részletekben történő törlesztésre és pedig a következő feltételek mellett:

A. 5$\frac{1}{2}$% kamatláb mellett a kölcsön legkisebb összege 20.000 K. a) 40 évi törlesztésnél (82 fél évi részlet) a fél évi részlet minden 1000 K. után 29 K. 60 f. b) 35 évi törlesztésnél (70 fél évi részlet) a fél évi részlet minden 1000 K. után 31 K. 08 f. B. 5$\frac{1}{4}$% kamatláb mellett a kölcsön legkisebb összege 10.000 K. a) 44$\frac{1}{2}$% évi törlesztésnél (89 fél évi részlet) a fél évi részlet minden 1000 K. után 30 K. 01 f. b) 27$\frac{1}{2}$% évi törlesztésnél (55 fél évi részlet) a fél évi részlet minden 1000 K. után 35 K. 07 f. C. 5$\frac{1}{2}$% kamatláb mellett a kölcsön legkisebb összege 3000 K. a) 40 évi törlesztésnél (80 fél évi részlet) a fél évi részlet minden 1000 K. után 31 K. 84 f.	b) 25 évi törlesztésnél (50 fél évi részlet) a fél évi részlet minden 1000 K. után 37 K. 47 f. c) 10 évi törlesztésnél (20 fél évi részlet) a fél évi részlet minden 1000 K. után 65 K. 05 f. D. 6% kamatláb mellett a kölcsön legkisebb összege 1000 K. a) 32 évi törlesztésnél (64 fél évi részlet) a fél évi részlet minden 1000 K. után 34 K. 98 f. b) 23 évi törlesztésnél (46 fél évi részlet) a fél évi részlet minden 1000 K. után 39 K. 81 f. c) 18 évi törlesztésnél (36 fél évi részlet) a fél évi részlet minden 1000 K. után 45 K. 05 f. d) 15 évi törlesztésnél (30 fél évi részlet) a fél évi részlet minden 1000 K. után 50 K. 09 f.

Valamennyi kölcsön — az egyszerűságon kívül — minden egyéb levonás nélkül teljes összegben készpénzben fizetetik ki.

Alsó-Fehér és Torda-Aranyos vármegyék területeiről kölcsönkérvények LINGNER GYÖRGY úr által Nagyenyeden nyújtandó be, ki bővebb felvilágosítással is szolgál.

Friss töltésű bor- és gyógy-vizekből következő választékot nyújtja

WINKLER JÁNOS kereskedése Nagyenyeden:

Baross, Bodoki „Matild”, Bodoki „Salus”, Borszéki, Előpataki, Málnási borviz, Málnási „Mária”, Margit, Parádi árszén, Répáti, Salvator, Siculia és Sztojkaik hazai források, továbbá: Carlsbadi, Giesshübli, Gleichenbergi, Levico, Marienbadi, Roncegno és Selters külföldi és végül: Ferencz József, Horgony és Igmándi keserűvizek.

47-1

Nyomatott a Nagyenyedi Könyvnyomda és Papírárugyár Részvénytársaság könyvnyomdájában Nagyenyeden.